

Nr 8

Av herr **Huss**, *angående åtgärder för ökad simkunnighet.*

En av de viktigaste orsakerna till plötslig död är fortfarande drunkning. Även om antalet på detta sätt årligen omkomna personer småningom något avtagit på grund av ökad simkunnighet, är det fortfarande högt och uppgick under 1953, som är det sista år, för vilket officiell statistik föreligger, till 464. Härvid är att märka, att i regel endast något över 10 % av de på detta sätt omkomna utgjorts av kvinnor.

För förbättrad simundervisning har från det allmännas sida hittills relativt litet gjorts. Enligt gällande bestämmelser om undervisningen i folkskolan liksom i de högre läroanstalterna skall simundervisning ingå i ämnet gymnastik med lek och idrott, "där förhållandena sådant medgiver". Ett visst ansvar från skolans sida för ökad simkunnighet har alltså länge förefunnits. Att detta ansvar icke tillräckligt beaktats framgår bl. a. därav, att enligt en preliminär officiell statistik från år 1940 omkring tre miljoner svenska medborgare över sex år icke kunde simma, samt vidare därav, att det ansetts sannolikt att omkring 50 % av drunkningsolyckorna orsakas av bristande simkunnighet.

Riksdagen har 1944 hemställt om utredning angående möjligheterna att förbättra det svenska folkets, speciellt det uppväxande släktets, simkunnighet, bl. a. genom att införa bestämmelser om obligatorisk simundervisning för landets skolungdom, varjämte 1945 års riksdag hemställde om att i samband med en utredning om åtgärder för en bättre simkunnighet jämväl skulle övervägas övriga åtgärder, som kunna och böra vidtagas för drunkningsolyckornas bekämpande på bred front. Med anledning härav tillattes år 1948 statens folkskoleutredning.

I utredningens betänkande, som publicerades 1954 (SOU nr 25), har förslag framlagts om en väsentlig utbyggnad av allmänna friluftsbad och simhallar m. m. samt om en effektivisering av simundervisningen. Om den investeringskrävande delen av dessa förslag f. n. endast delvis kan genomföras på grund av stats- och kommunalfinansiella skäl, synes det dock icke vara tillräckligt uppmärksammat, att en intensifierad simundervisning kan, såsom statens folkbadsutredning framhållit i sitt betänkande, åstadkommas även med nuvarande tillgång på allmänna bad. Utredningen fastslår, att undervisningsplanens bestämmelser om att simundervisning skall ordnas, där detta är möjligt, på vissa håll uppenbarligen inte följts och att inte ens de möjligheter, som stått till buds, blivit utnyttjade, varför be-

stämmelserna böra givas sådan form, att det klart utsäges, att de lokala skolmyndigheterna bära ansvaret för skolbarnens simundervisning. Sådan undervisning borde obligatoriskt ingå i ämnet gymnastik med lek och idrott samt skolornas friluftsvärksamhet, och även då de lokala förutsättningarna inte medgiva en strikt tillämpning av denna huvudregel, borde sådana åtgärder vidtagas att minimikraven på simundervisningens omfattning ändå bleve uppfyllda. Om simbadet vore avlägset beläget i förhållande till skolan, kunde schemaändringar vidtagas för sammanförande av tid för simundervisning till längre pass eller vissa tider på året, varvid transporter kunde komma i fråga med vanliga skolskjutsar eller särskilda simbads-skjutsar. Om simbad saknades på rimligt avstånd, borde skolmyndigheterna vara skyldiga att ansvara för tillgång till simundervisning på sommaren. Härvid borde beaktas, att 10 à 15 undervisningstimmar, fördelade på halvtimmeslektioner, vore tillräckligt för att simteknikens grunder kunde inläras av skolbarn. De relativt blygsamma kostnader, som det här vore fråga om, borde, då simundervisningen i första hand utgjorde en kommunernas angelägenhet, bestridas av kommunerna. Till simbads-skjutsar borde dock statsbidrag utgå efter samma regler som för vanliga skolskjutsar. Vidare borde statsbidrag utgå till avlöning av simlärare, som fullgör tjänstgöring utöver stadgad undervisningstid eller som timtjänst, enligt grunderna för annan undervisning i ämnet gymnastik med lek och idrott. Slutligen framhöll utredningen, att kravet på ökad simutbildning för folkskolans lärare, varom samstämmighet kunde sägas råda, borde tillgodoses.

Efter de av riksdagen åren 1944 och 1945 gjorda hemställandena om införande av obligatorisk simundervisning för landets skolungdom torde riksdagen icke längre kunna påtaga sig ansvaret för ett ytterligare uppskjutande av åtgärder härför, sedan det kunnat visas, att några större kostnader härigenom icke skulle behöva uppkomma.

Med stöd av det anförda hemställles,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till 1958 års riksdag om åtgärder för förbättrad simundervisning för landets skolungdom.

Stockholm den 16 januari 1957

Ragnar Huss